

Прим. № _____

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Кафедра цивільно-правових дисциплін

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

Освітня програма	освітньо-професійна програма «Інформаційне право»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Форма навчання	заочна
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська

КИЇВ - 2024

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін ННГІ НА СБ України від 14.10.2024 року, протокол №16.

1. Опис навчальної дисципліни

Показник	Значення показника
Курс (и)	1
Семестр (и)	1, 2
Обсяг (<i>кредити ЄКТС/години</i>)	5 /150
Кількість змістових модулів	3
Розподіл годин за видами навчальної діяльності:	
лекції (Л)	10
семінарські заняття (СЗ)	6
практичні заняття (ПЗ)	6
лабораторні заняття (ЛЗ)	-
індивідуальні завдання (ІЗ)	-
самостійна робота (СР)	128
форма підсумкового контролю (<i>семестр</i>)	Екзамен (2)

Передумови для вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми права інтелектуальної власності» як навчальної дисципліни обов'язкової складової ОП має міжгалузевий характер, тісно пов'язано із наступними правовими дисциплінами, які вивчаються на освітньо-професійному рівні «бакалавр»: «Теорія права», «Римське приватне право», «Адміністративне право. Загальна частина», «Цивільне право. Загальна частина», «Цивільне право. Особлива частина».

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета та основні завдання вивчення навчальної дисципліни

Мета: є засвоєння здобувачами основних принципів і норм права інтелектуальної власності, з'ясування сутності основних інститутів права інтелектуальної власності, правових режимів охорони об'єктів права інтелектуальної власності, формування системних знань щодо основних інститутів права інтелектуальної власності, механізмів реалізації та захисту майнових та немайнових прав суб'єктів права інтелектуальної власності, вивчення законодавства, яке регулює відносини по створенню та використанню об'єктів права інтелектуальної власності.

Завдання: полягає у формуванні у студентів цілісної системи знань щодо принципів та основних інститутів права інтелектуальної власності, системи джерел правового регулювання; ознайомлення з категоріальним апаратом права інтелектуальної власності; вивчення правових режимів охорони об'єктів інтелектуальної власності; набуття основних навичок практичного застосування норм права інтелектуальної власності щодо набуття, використання та захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності; набуття навичок надання консультацій з питань правової охорони об'єктів інтелектуальної власності.

2.2. Результати навчання

Обов'язкова навчальна дисципліна «Актуальні проблеми права інтелектуальної власності» спрямована на досягнення програмних результатів навчання, які в інтегрованому (синтезованому) вигляді визначені у профілі освітньо-професійної програми «Інформаційне право» (від 27.09.24 № 29/1-8494 в.і.), а саме:

РН1	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.
РН3	Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.
РН4	Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.
РН6	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.
РН7	Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
РН8	Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
РН9	Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.
РН12	Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.
РН13	Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.
РН14	Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.
РН15	Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.
РН17	Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.
РН20	Формулювати відповідно до вимог законодавства України змістовну частину правових документів (запитів, заяв. Відповідей, постанов, ухвал, рішень тощо) у сфері інформаційних правовідносин

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем навчальних занять	Кількість годин					
	Усього	Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СР
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Змістовий модуль 1. Загальні положення інтелектуальної власності						
Тема 1. Загальні положення теорії інтелектуальної власності	6	2				4
Лекція 1. Загальні положення теорії права інтелектуальної власності		2				
Самостійна робота 1. Теорії права інтелектуальної власності						2
Самостійна робота 2. Теоретичні підходи до поняття інтелектуальної власності						2
Тема 2. Правове забезпечення інтелектуальної власності. Джерела права інтелектуальної власності	8		2			6
Семінарське заняття 1. Джерела права інтелектуальної власності			2			
Самостійна робота 1. Міжнародні джерела права інтелектуальної власності						2
Самостійна робота 2. Національні джерела права інтелектуальної власності						2
Самостійна робота 3. Судова практика як джерело права інтелектуальної власності.						2
Тема 3. Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності	8					8
Самостійна робота 1. Правовий статус суб'єктів права інтелектуальної власності						4
Самостійна робота 2. Об'єкти права інтелектуальної власності						4
Тема 4. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності	8	2	2			4
Лекція 1. Загальна характеристика особистих немайнових та майнових прав інтелектуальної власності		2				
Семінарське заняття 1. Характеристика особистих немайнових та майнових прав інтелектуальної власності			2			
Самостійна робота 1. Особливості особистих немайнових прав громадян у сфері інтелектуальної власності						2
Самостійна робота 2. Виникнення та припинення особистих немайнових прав громадян						2
Тема 5. Міжнародна охорона інтелектуальної власності	6					6
Самостійна робота 1. Загальна характеристика міжнародної охорони інтелектуальної власності						2
Самостійна робота 2. Міжнародні угоди у сфері інтелектуальної власності						2
Самостійна робота 3. Нормативні документи Всесвітньої організації інтелектуальної власності						2
Всього годин за модуль 1	36	4	4			28
Змістовий модуль 2. Актуальні питання авторського права						
Тема 6. Загальні положення авторського права і суміжних прав	6	2				4
Лекція 1. Загальні положення авторського права і суміжних прав		2				
Самостійна робота 1. Авторське право та суміжні права – міжнародний та зарубіжний досвід						2
Самостійна робота 2. Теорії авторського права та суміжних прав						2
Тема 7. Правове забезпечення авторського права та суміжних прав в національних та міжнародних правовідносинах	10					10
Самостійна робота 1. Джерела авторського права та суміжних прав						2

Самостійна робота 2. Національні джерела авторських та суміжних прав					4
Самостійна робота 3. Іноземний досвід правового регулювання авторських та суміжних прав					4
Тема 8. Виникнення авторського права і суміжних прав	8				8
Самостійна робота 1. Характеристика виникнення авторських та суміжних прав					2
Самостійна робота 2. Особливості вільного використання об'єктів авторського права					4
Самостійна робота 3. Правові та інституційні особливості регулювання авторського права і суміжних прав					2
Тема 9. Загальна характеристика особистих немайнових та майнових прав суб'єктів авторського права і суміжних прав	8				8
Самостійна робота 1. Правова характеристика особистих немайнових та майнових прав суб'єктів авторського права і суміжних прав					4
Самостійна робота 2. Строки чинності авторського і суміжних прав					2
Самостійна робота 3. Право на справедливую винагороду					2
Тема 10. Здійснення майнових прав на об'єкти авторського права і суміжних прав	8	2	2		4
Лекція 1. Розпорядження майновими правами на об'єкти авторського права та об'єкти суміжних прав		2			
Практичне заняття 1. Особливості розпорядження майновими правами на об'єкти авторського права та об'єкти суміжних прав			2		
Самостійна робота 1. Передання (відчуження) майнових прав на об'єкти авторського права та об'єкти суміжних прав за договором					2
Самостійна робота 2. Ліцензійні договори на використання об'єкта авторського права або об'єкта суміжних прав					2
Тема 11. Управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і суміжних прав	8				8
Самостійна робота 1. Особливості здійснення колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав					4
Самостійна робота 2. Регулювання діяльності організацій колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав					2
Самостійна робота 3. Державний нагляд за діяльністю організацій колективного управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав					2
Тема 12. Авторське право в мережі Інтернет	8		2		6
Семінарське заняття 1. Особливості регулювання авторського права в мережі Інтернет			2		
Самостійна робота 1. Права суб'єктів авторського права в мережі Інтернет					4
Самостійна робота 2. Права та обов'язки провайдерів щодо забезпечення авторських прав в мережі Інтернет					2
Тема 13. Особливості державної реєстрації авторського та суміжних прав	8				8
Самостійна робота 1. Порядок державної реєстрації авторського та суміжних прав					4

Самостійна робота 1. Порядок державної реєстрації авторського та суміжних прав					4
Самостійна робота 2. Особливість проведення експертизи об'єктів інтелектуальної власності					2
Самостійна робота 3. Діяльність державних органів у сфері забезпечення державної реєстрації авторських та суміжних прав					2
Всього годин за змістовий модуль 2	64	4	2	2	56
Змістовий модуль 3. Актуальні питання патентного права. Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності.					
Тема 14. Патентне право. Поняття та сутність	8			2	6
Практичне заняття 1. Державна реєстрація об'єктів патентного права				2	
Самостійна робота 1. Характеристика об'єктів патентного права					2
Самостійна робота 2. Процедура державної реєстрації об'єктів патентного права					2
Самостійна робота 3. Експертиза об'єктів патентного права					2
Тема 15. Правова охорона засобів індивідуалізації	8				8
Самостійна робота 1. Порядок державної реєстрації засобів індивідуалізації					4
Самостійна робота 2. Правова охорона знаків для товарів і послуг					2
Самостійна робота 3. Реєстрація засобів індивідуалізації					2
Тема 16. Правова охорона інформації, що базується на фактичній монополії	8				8
Самостійна робота 1. Загальна характеристика інформації, що базується на фактичній монополії					4
Самостійна робота 2. Правова характеристика комерційної таємниці					2
Самостійна робота 3. Правове регулювання НОУ-ХАУ					2
Тема 17. Правова охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності	8				8
Самостійна робота 1. Особливості правової охорони нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності					4
Самостійна робота 2. Наукове відкриття як об'єкт інтелектуальної власності					4
Тема 18. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	10			2	8
Практичне заняття 1. Поняття, види та загальна характеристика договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності				2	
Самостійна робота 1. Договірні відносини в сфері інтелектуальної власності					4
Самостійна робота 2. Управління майновими правами					4
Тема 19. Державні гарантії охорони та захисту прав інтелектуальної власності.	8	2			6
Лекція 1. Державна система правової охорони інтелектуальної власності.		2			
Самостійна робота 1. Юридична відповідальність за порушення права інтелектуальної власності.					2
Самостійна робота 2. Система протидії порушенням права інтелектуальної власності.					4
Всього годин за змістовий модуль 3	50	2		4	44
Підсумковий контроль (екзамен)				6	
Всього годин за навчальну дисципліну	150	10	6	6	128

4. Основні методи навчання

При підготовці студентів з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми права інтелектуальної власності» використовуються такі методи навчання: організація і здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання і мотивації навчальної діяльності, проблемного навчання, евристичний (частково-пошуковий), дослідницький.

Формами організації навчальної роботи є: проблемні лекції;

- панельна дискусія;
- міні-конференції;
- семінари-дискусії, семінари-практикуми, семінари - розгорнуті бесіди;
- рольові ігри (елементи), тренінги;
- презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;
- застосування наочних засобів (схеми, таблиці тощо);
- моделюючі вправи, розв'язування творчих завдань;
- роботу в Інтернеті, бібліотеці;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення здобувачів вищої освіти. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується передовий досвід. Під час лекцій використовується друкований опорний конспект у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу здобувачам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує здобувачів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

5. Оцінювання результатів навчання

5.1 Результати навчання здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою як сума балів поточного та підсумкового

контролю із застосуванням наступних вагових коефіцієнтів, загальна сума яких дорівнює 1:

Вид контролю	Ваговий коефіцієнт
Поточний контроль (К)	0,6
Підсумковий контроль (ПК)	0,4

Підсумкова семестрова оцінка (ПСО) обчислюється за формулою: $ПСО=К+ПК$

5.2. Складниками для обчислення балу поточного контролю здобувача вищої освіти є:

Види навчальної діяльності	Кількість балів (максимальна)
Робота на лекціях (ведення конспекту лекцій або інше)	10
Робота на семінарських заняттях	15
Робота на практичних заняттях	15
Виконання завдань для самостійної роботи	20

Мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового контролю – 30

5.3. Шкала оцінювання здобувача вищої освіти

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	<i>Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок.</i> Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
B	84-89	<i>Дуже добре – вище середнього рівня, але з кількома помилками.</i> Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.
C	75-83	<i>Добре – загалом правильна робота, але з певною кількістю помилок.</i> Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.
D	65-74	<i>Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків.</i> Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
E	60-64	<i>Достатньо – виконання задовольняє мінімальні вимоги.</i> Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.
FX	35-59	<i>Незадовільно – потрібна додаткова робота.</i> Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
F	1-34	<i>Незадовільно – потрібна значна додаткова робота.</i> Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

6. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права в Україні : Навчальний посібник. Київ: ВД «Декор», 2019. - 2вид., перероб. і доп. 576 с.
2. Право інтелектуальної власності : Навч. посібник / Р. С. Еннан, О. О. Кулініч, С. В. Мазуренко [та ін.]. - Київ : Алерта; Правова єдність, 2016. 492 с.
3. Право інтелектуальної власності: Акад.. курс: Підруч. для студ. вищ. навч. закладів / О.П. Орлюк, Г.О.Андрощук, та ін.: За ред.. О.П.Орлюк, О.Д. Святоцького. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.
4. Право інтелектуальної власності: підручник / О.І. Харитонов, Є.О. Харитонов, Т.С. Ківалова, В.С. Дмитришин, О.О. Кулініч, Л.Д. Романадзе та ін.; за заг. ред. О.І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 540 с.

Допоміжна література:

1. Бегова Т.І. Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності в індустрії моди // Підприємництво, господарство і право. 2020. № 10. С. 6-10.
2. Бельтюкова, Є. Особливості спадкування майнових прав інтелектуальної власності // Підприємництво, господарство і право. 2018. № 7. С.5-9.
3. Бондаренко С.В. Авторське право та суміжні права: Курс лекцій – К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2008. 288 с.
4. Борівська В., Міхайліна Т. Правовий режим вебсайту та його складників як об'єктів інтелектуальної власності // Підприємництво, господарство і право. 2021. № 4. С. 5-9.
5. Бошицький Ю. Л. Деякі організаційно-правові аспекти удосконалення правової охорони інтелектуальної власності в сучасній Україні // Часопис Київського університету права. 2020. № 3. С.239-247.
6. Бошицький Ю.Л., Козлова О.О., Андрощук Г.О. Комерційні найменування: основні правові аспекти./За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2006. 216 с.
7. Бошицький Ю.Л. Поглиблення правової культури громадян як засіб оптимізації охорони інтелектуальної власності в Україні // Часопис Київського університету права. 2020. № 2. С. 300-305.
8. Боярчук О.М. Цивільно-правова охорона суміжних прав в Україні: Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03; Київ. національн. ун-т імені Т.Шевченка. К., 2002. 19 с.
9. Булат Є.А. Наукове відкриття, як об'єкт цивільних правовідносин: автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.03/; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. К., 2010. 16 с.

10. Воронін Я.Г. Цивільно-правова охорона винаходів в Україні: автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.03. НАН України; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького. К., 2009. 16 с.
11. Гончаренко О.А. Законодавче забезпечення науково-технічної та інноваційної діяльності в державах – членах ЄС // Право та інновації № 1 (9) 2015. С. 55-61. URL:www.
12. Гордієнко С.Г. Нормативно-правове регулювання завдань з удосконалення інноваційної діяльності та захисту інтелектуальної власності в Україні в умовах сьогодення / С. Г. Гордієнко // Юридична Україна. 2022. №11. С.40-51
13. Грамацький Е.М. Договір комерційної концесії/ Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. / Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова та ін.: за ред.. О.В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2009. С. 1012-1031.
14. Демченко Т.С. Охорона товарних знаків (порівняльно-правовий аналіз). (Монографія). К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. 2004. 184 с.
15. Дмитришин В.С. Набуття та передання авторських прав на комп'ютерні програми: Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03/ НАН України. Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького. К., 2008. 20с.
16. Дроб'язко В. Основні сфери і типові форми колективного управління авторським правом і суміжними правами//Інтелектуальна власність. 2006. № 7. С.11-20.
17. Жуков В. Забезпечення доказів, пов'язаних із захистом прав на комп'ютерні програми в Україні // Українське Комерційне Право. 2001. № 1. С.141-149.
18. Законодавче регулювання інноваційної діяльності в Європейському Союзі та державах-членах ЄС / за ред. Г.Авігдора, Ю. Капіци. К. : Фенікс, 2011. 704 с.
19. Івченко Т.В. Цивільно-правове регулювання комерційної таємниці як об'єкта права інтелектуальної власності в Україні: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. К., 2009. 16 с.
20. Ієвіня О.В. Цивільно-правова охорона та захист прав виробників фонограм: Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03; Одес. нац. юрид. акад. О., 2005. 20 с.
21. Інноваційна Україна 2020 [Текст] : національна доповідь / [Бажал Ю. М. та ін. ; за заг. ред. В. М. Гейця та ін.] Київ : НАН України, 2015. 334 с.
22. Калініченко П. Проблеми суб'єктності в колективному управлінні майновими правами суб'єктів авторського та суміжних прав//Інтелектуальна власність. 2006. № 11. С. 8-11.
23. Капіца Ю. Напрямки адаптації законодавства України у сфері охорони інтелектуальної власності до законодавства Європейського Союзу // Право України. 2005. № 1. С. 66-70.

24. Капіца Ю.М. Авторське право і суміжні права в Європі: монографія / Ю.М. Капіца, С.К. Ступак, О.В. Жувака. К.: Логос, 2012. 696 с.
25. Капіца Ю.М. Використання знака охорони авторського права у наукових періодичних виданнях та монографіях // Наука України у світовому інформаційному просторі. № 13, 2016. С. 49–61.
26. Капіца Ю.М. Гармонізація охорони комерційної таємниці в Європейському Союзі та напрями вдосконалення законодавства України // Право та інновації № 1 (13) 2016. С. 251-256.
27. Капіца Ю.М. Забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в Європейському Союзі // Інтелектуальний капітал. 2005. № 4. С. 3-11.
28. Капіца Ю.М. Охорона авторського права при комерційному розповсюдженні або вільному доступі до електронних наукових видань у мережі Інтернет: вимоги, обмеження, досвід / Наука України у світовому інформаційному просторі. № 11, 2015. С. 45–55.
29. Капіца Ю.М. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу: формування, інститути, напрями розвитку. НАН України, Центр досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України. Київ : Академперіодика, 2017. 664 с.
30. Капіца Ю.М., Аралова Н.І. Визначення ставок роялті у міжнародних договорах про передачу технологій // Наука та інновації. 2015. № 2. С. 55-76.
31. Капіца Ю.М., Шахбазян К.С. Застосування ліцензій відкритого доступу при розміщенні матеріалів наукових журналів в електронному середовищі / Наука України у світовому інформаційному просторі. № 13, 2016. С. 62-70.
32. Килимник І.І. Особливості правового регулювання договору комерційної концесії (франчайзингу): Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. Х., 2003. 22 с.
33. Кирилюк А.В. Ліцензійний договір на використання літературних творів (цивільно-правовий аспект): Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03/ Одеська нац. юрид. акад. О., 2010. 20 с.
34. Клейменова С.М. Авторські правовідносини як форма реалізації правомочностей суб'єктів авторського права: Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. К., 2004. 25с.
35. Крайнев П.П., Работягова Л.І., Дятлик І.І. Патентування винаходів в Україні / За ред. Крайнева П.П.: Монографія. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. 340с.
36. Кузнєцов Ю.М. Патентознавство та авторське право: Підручник. К.: Кондор, 2005. 428 с.
37. Майданик Л. Поняття та механізм комерціалізації інтелектуальної власності в праві України // Юридична Україна. 2014. № 7. С. 39-45.
38. Орлюк О. П., Андрощук Г.О., Бутнік-Сіверський О. Б. та ін. Право інтелектуальної власності: Академ. курс / За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.

39. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За редакцією Ю.М. Капіци: кол. авторів: Ю.М. Капіца, С.К. Ступак, В.П. Воробйов та інш.— К.: Видавничий Дім “Слово”, 2006. С. 1104 с.
40. Право інтелектуальної власності: Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України / За заг. ред. М.В.Паладія, Н.М.Мироненко, В.О.Жарова. К.: Парламентське видавництво, 2006. 432 с.
41. Право інтелектуальної власності : підруч. / А. В. Аксютіна, Л. В. Межевська, О. В. Нестерцова-Собакаръ та ін. ; за заг. ред. і передм. д-ра юрид наук, доц. Т. В. Ярошевської. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 336 с.
42. Рекомендації щодо визначення ставок роялті у міжнародних договорах про передачу технологій / Трансфер технологій та охорона інтелектуальної власності в наукових установах / Ю.М. Капіца, К.С. Шахбазян, Д.С. Махновський, І.І. Хоменко / За ред. Ю.М. Капіци. К.: Центр інтелектуальної власності та передачі технологій НАН України, 2015. С. 202–236.
43. Ришкова О.В. Захист прав інтелектуальної власності за цивільним законодавством України: Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03;/ Одес. нац. юрид. акад. О., 2007. 21 с.
44. Сидоров Я.О. Становлення інституту комерційної концесії в Україні (цивільно-правовий аспект): Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03; Нац. ун-т внутр. справ. Х., 2004. 19 с.
45. Силкіна, А. Способи захисту телеформату у праві інтелектуальної власності // Підприємництво, господарство і право. 2021. № 3. С. 60-64.
46. Смородина А. Часткова та неповна цивільна дієздатність фізичної особи: розпорядження майновими правами інтелектуальної власності // Підприємництво, господарство і право. 2019. № 4. С.70-75.
47. Стефанчук Р.О. Особисті немайнові права фізичних осіб (поняття, зміст, система, особливості здійснення та захисту): Монографія / Відп. ред.. Я.М. Шевченко. К.: КНТ, 2008. 626 с.
48. Стовпець О. В. Світлі й темні сторони нової інформаційної реальності (у контексті охорони прав інтелектуальної власності // Часопис Київського університету права. 2020. № 1. С. 229-233.
49. Судова експертиза об'єктів права інтелектуальної власності : Науково-метод. видання / В. Л. Федоренко, О. Г. Адлер, О. Д. Гайдай [та ін.]. 2-е вид., розш. і доп. Київ : Ліра-К, 2022. 196 с.
50. Судова практика Суду Європейського Союзу у сфері інтелектуальної власності. Київ, 2016. 220 с.
51. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т.6: Право інтелектуальної власності / За ред. проф. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Серія «Коментарі та аналітика». Х.: ФОП Лисяк Л.С., 2011. 592 с.

52. Шишка Р.Б. Охорона прав суб'єктів інтелектуальної власності у цивільному праві України: Автореф. дис. д-ра юрид. наук: 12.00.03 /; Нац. ун-т внутр. справ. Х., 2004. 37 с.

53. Якубівський, І. Є. Договір у механізмі правового регулювання відносин інтелектуальної власності // Вісник Національної академії правових наук України. 2020. № 2. С.81-98.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Паризький Акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р.: Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. - Наук.-практ. вид.: У 4-х т. / За заг. ред. О. Д. Святоцького. - Т. 1: Право інтелектуальної власності. - К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. - С. 186-224

3. Всесвітня конвенція про авторське право, дата прийняття 06.09.52. Дата ратифікації - 23.12.93. Дата набрання чинності для України - 03.11.1995р. Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. - Наук.-практ. вид.: У 4-х т. / За заг. ред. О. Д. Святоцького. - Т. 1: Право інтелектуальної власності. - К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. С. 243-262.

4. Гаазька угода про міжнародну реєстрацію промислових зразків. Дата набрання чинності для України 28 серпня 2002 р.

5. Про правову охорону промислових зразків : Директива Європейського Парламенту та Ради ЄС від 13 жовтня 1998 р. №98/71/ЄС. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a88.

6. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності з авторського права, дата укладання 20.12.96. Дата приєднання - 20.09.2001, дата ратифікації - 23.12.93. Дата набрання чинності для України - 03.11.1995. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770/print.

7. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, дата укладання 20.12.96р. Дата приєднання України - 20.09.2001р. // Інтелектуальна власність. 2001. № 2. С. 76- 81.

8. Договір про закони щодо товарних знаків (ТЛТ). Дата набрання чинності для України 1 серпня 1996р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_102/print.

9. Договір про патентну кооперацію. Дата набрання чинності для України 25 грудня 1991р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001/print.

10. Додаткова угода до Гаазької угоди з міжнародного депонування промислових зразків (Підписана у Стокгольмі 14.07.1967 р.) дата набрання чинності для України 28 серпня 2002 р.

11. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності, прийнята 14.07.1967р. Дата набрання чинності для України - 26.04.1970р.
12. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (Конвенція по фонограмам), дата прийняття 29.10.71. Дата приєднання України - 15.06.1999р. Авторське право і суміжні права. Законодавство та судова практика. - 36 нормат. актів. К.: Юрінком Інтер, 2003. С. 171-174.
13. Локарнська угода про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків. Дата набрання чинності для України 21.01.2009. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b07.
14. Лісабонська угода про охорону найменувань місць походження та їх міжнародну реєстрацію від 31 жовтня 1958 р. URL: http://www.wipo.int/lisbon/en/legal_texts/lisbon_agreement.html.
15. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 року (переглянута у Брюсселі 14 грудня 1900 р., у Вашингтоні 2 червня 1911 р., у Гаазі 6 листопада 1925 р., у Лондоні 2 червня 1934 р., у Ніцці 15 червня 1957 р., у Стокгольмі 14 липня 1967 р., змінена 2 жовтня 1979 р.). URL : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_134.
16. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин. Дата набрання чинності для України 3 листопада 1995р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856.
17. Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (Римська конвенція), дата прийняття 26.10.61. Дата приєднання України - 20.09.2001р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_763/print.
18. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків. Дата набрання чинності для України 29 грудня 2000 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_066/print.
19. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року (переглянута у Брюсселі 14 грудня 1900 р., у Вашингтоні 2 червня 1911 р., у Гаазі 6 листопада 1925 р., у Лондоні 2 червня 1934 р., у Лісабоні 31 жовтня 1958 р., у Стокгольмі 14 липня 1967 р., змінена 2 жовтня 1979 р.). URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_123.
20. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків від 28 червня 1989 р. *Офіційне видання*. Київ, 2004. 38 с.
21. Сінгапурський договір ООН про право товарних знаків від 27.03.2006, ратифіковано Закон України від 15 квітня 2009 року. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h54/print1324563710759816.
22. Страсбурзька угода про міжнародну патентну класифікацію. Дата набрання чинності для України 07.04.2010 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/999_001.
23. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода ТРІПС) від 15 квітня 1994 р. *Офіційний вісник України*. 2010. №84. Ст. 2989.

24. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: ратифікована 16 вересня 2014 року Верховною Радою України та Європейський парламент. *Офіційний вісник України*. 2014. № 75, Т. 1. Ст. 2125.

25. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.

26. Господарський процесуальний кодекс в редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. Ст.436 із наступними змінами.

27. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. Ст. 1122 з наступними змінами.

28. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25. Ст. 131.

29. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. *Урядовий кур'єр*. 2012, №87 від 18.05.2012 – розділ XIV «Сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України».

30. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356.

31. Цивільний процесуальний кодекс в редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. Ст.436 з наступними змінами.

32. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20>.

33. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993 року N 3659-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12>.

34. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20 травня 1999 р. № 687-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14>.

35. Про видавничу справу: Закон України (зі змінами та доповненнями) від 05.06.97 № 318/97-ВР із наступними змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318-97>.

36. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-6>.

37. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу

№ 2415-VII. *Урядовий кур'єр*. 2018. № 147 від 08.08.2018.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-8>.

41. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 р. № 236/96-ВР із наступними змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-96>.

42. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII в ред. Закону України від 13.01.2011 із наступними змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

43. Про кінематографію: Закон України від 13 січня 1998 року № 9/98-ВР із наступними змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9-98>.

44. Про медіа: Закон України від 13.12.22 № 2849-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-9>.

45. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25 червня 1993 р. № 3322-XII із наступними змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>.

46. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII із наступними змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-8>.

47. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 року в редакції ЗУ від 01.06.2000 N 1771-III із наступними змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1771-3>.

48. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 року № 3689-XII із наступними змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.

49. Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів: Закон України від 05.11.1997 № 621/97-ВР в редакції Закону № 111-IX від 19.09.2019 із наступними змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621-97>.

50. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 року № 3688-XII із наступними змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.

51. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21.04.1993 № 3116-XII (в редакції ЗУ від 17.01.2002 N 2986-III.) із наступними змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621-97>.

52. Про правову охорону географічних зазначень: Закон України в редакції Закону № 123-IX від 20.09.2019 із наступними змінами.

53. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996р. № 270/96-ВР в ред. ЗУ № 1121-IV від 11.07.2003 (з наступними змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123-9>.

54. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради. 2016. № 31. Ст. 545.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт судової влади України. URL: www.sud.gov.ua
3. Офіційний сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності.
URL: www.wipo.int
4. Офіційний сайт ДП «Український інститут інтелектуальної власності» («Укрпатент»). URL: www.ukrpatent.org
5. Науково-практичний журнал «Теорія і практика інтелектуальної власності». URL: www.ndiiv.org.ua

Адреса розміщення робочої програми навчальної дисципліни – КЦПД ННГІ НА СБ України.

7. Дані про перегляд робочої програми навчальної дисципліни

№ п/п	Дата, номер протоколу засідання кафедри (спільного засідання кафедр)	Рішення за результатами перегляду	Підпис керівника кафедри

Обл. №1104

по ж. 224 т.1

~~№ 29/1/8 - 592/8.
вч 30.01.2025р.~~